

NOVA DOBA

Licejska knjižnica

Ljubljana.

Stane celoletno 120 K., mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K. 10. V. Medstrela med tekstom, osmrtnice in
zahvale 1 K. 50 v. — Posamezna številka stane 1 K.

Izhaja

vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, prillice. Telefon št. 65

Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

J—n.

Politika in vera.

Od kar svet obstoji, je vera igrala v življenju človeštva vedno veliko ulogo. Prva tisočletja, v dobi manjše kulture, se je vpliv vere pojavljal pred vsem na ta način, da se je človeštvo čutilo močno odvisno od neznanih nadčloveških sil, od bogov, ki so povzročali ljudem vse dobro in vse slabo, dajali življenje in prinašali smrt, dajali hrano in zmage ali pa pošiljali točo, glad in vse druge nesreče. Z rastjo kulture je človek začel vedno bolj spoznavati in razumeti razne usodne pojave v prirodi in v isti meri se je spreminjal tudi način njegove vere v bogove, način njegove odvisnosti od neznanih, po človeškem mišljenju nadnaravnih sil.

Zgodovina nam dokazuje, da so se pri vseh narodih in v vseh dobah našli ljudje, ki so skušali človekovo vero, človekov strah pred božanstvom izrabljati v svoje osebne namene. Osebito so se v tem pogledu odlikovali v vseh dobah duhovniki, ki so umeli vriniti se med ljudstva in bogove kot nekaki verski agentje. A ti so bili vedno jednaki. Spominjam na prosvetljenjšo dobo Židov, Grkov, Egipčanov, Rimljanov. Povsod nam zgodovina pripoveduje, kako je narod moral ob vsaki priliki na poziv duhovnikov »tolaziti razjarjene bogove« z raznimi darili. V ta namen so ljudje donášali cele kupe zlata in drugih dragocenosti ter žrtvovali cele črede najlepše živali. Takrat so morda verovali, da so si vse te ofre odnašali v svoja nebesa užaljeni bogovi, a danes vemo, da so to bile obične lumparije duhovnikov, kojim je bilo omogočeno s takimi, bogovom namenjenimi darili, komodno brez dela živeti. Slično delovanje duhovništva se more opazovati v vseh dobah, četudi se spreminja metoda.

Verski čut igra veliko ulogo tudi v novi dobi v javnem življenju. Državna oblast se je vedno bolj izvila iz rok podednih oseb in malih skupin mogotcev, med katerimi so duhovniki skoraj vedno zavzemali najodličnejše mesto in prehajala je v posest celih narodov, širokih ljudskih mas. Ali duhovniki so na vsaki stopnji tega razvoja razumeli držati neizobraženo ljudstvo na svojih vajetih in to zopet s pomočjo vere, s pomočjo strahenja pred peklom, s pomočjo obečavanja nebes. Vedno so bili duhovniki oni, ki so vlačili vero v javno življenje, v politiko in z vero agitirali osobito pri raznih volitvah. Namen je bil vedno samo eden:

Zakopana strojna puška.

Meseca julija, leta 1920 po Kristusovem rojstvu se je vršila naslednja zgodba v Lokvi pri Divači.

Lokavski brigadir, poveljnik ondotne orožniške postaje, ni ravno najbolj brhiten človek na zemlji. Ko je bog delil talente, mu je z malo žlico vlival v glavo. Mesto možganske zmožnosti pa ima moč, saj je na deželi vsak brigadir majhen bog. Da dokazuje svoje sposobnosti, patrolira zvečer po vasi, oborožen z majhno puško in velikim strahom, spremljan od dveh podložnih mu orožnikov. — Tedaj je vsa Lokva njegova. Samozavestno stopa po občini kakor petelin po gnojišču, ko zagleda podložne mu kokoši. Razhudene lokavske kokoši pa so hotele slednjič pokazati petelinu.

Nekega dne dobi vsemogočni gospod brigadir pismo s približno sledečim besedilom: »Karo šenior karbinder! A Lokva lumera 180 ke diži po domače večja kaža de Trebec že una mašingver ke ga portado i bolševiki de Rusja in kominčar

Vzdržati duhovščini ugled in moč, da bi mogla na stroške neizobraženega, nevednega naroda komodno živeti, kakor so to tako lepo razumeli že njihovi predniki v starem testamentu.

Vse to opazujemo še v sedajnosti! »Vera je v opasnosti!« S tem klicem nastopijo duhovniki vedno, kadar se bližajo volitve ali kake druge važne odločitve političnega značaja. Ljudstva bi danes imela biti nositelji vse politične moči v državi, ali duhovniki vsikdar in povsod skušajo to moč dobiti v svoje roke z utemeljevanjem, da treba ščititi cerkev in vero. V Sloveniji opazujemo to komedično zadnjih 30 let na posebno jasn način. Čim se bližajo volitve, takoj je vera v nevarnosti, peklo se odpira, nebesa se rušijo in cela cerkvena organizacija z vsemi cerkvenimi ceremonijami stopa v volilno borbo za one kandidate, ki jih je določila sama cerkev oz. duhovniki.

Vse napredne stranke so se vsikdar odločno izjavljale proti temu, da bi se verski čut naroda izrabljal v strankarske namene. Za izobraženega, politično mislečega človeka je vera stvar, ki spada v cerkev, a ne v politično časopisje in na politične shode. To stališče smo zavzemali vedno, zavzemamo ga tudi danes.

Razun tega moremo demokrati danes mirno in glasno povedati tudi to, da se od strani naše stranke ni in ne bo napravila krivica nikaki veri in nijednemu veroizpovedanju. V Jugoslaviji imamo katolike, pravoslavne, mohamedance in tudi precej protestantov. Nobeno teh veroizpovedanj ni v večini. O kaki nadvladi ni govora. A mi kot narodna stranka smatramo za potrebno in v interesu domovine, da država postopa napram vsem veroizpovedanjem jednako in tako, kakor narod sam zahteva. Baš v tem verskem programu demokratske stranke leži velik del njene moči. Verska strpljivost in jednako ravnanje z našimi rojaki vseh ver. Na tem temelju se nam je do sedaj posrečilo združiti v svojo stranko pripadnike vseh ver, med njimi mnogo duhovnikov, tudi katoliških. Spominjam samo na častitljivega rodoljuba bivšega ministra Biankinija. Duhovnik Biankini, frančiškan dr. Vukovič in drugi duhovniki bi gotovo ne ostali v demokratski stranki, ako bi le-ta delala proti katoliški cerkvi.

Ne verujte torej klerikalnim agitatorjem, ki bodo vpili tudi sedaj pred občinskimi volitvami, da je vera v nevarnosti. Sestav demokratske stranke najpše dokazuje, da je to laž. A klerikalne

1919. Kvešto mašingver že in kužina, ¼ metro de šoto la tera. Bižonja tanto kopat ma la prego šenior karbinder ke no diži a nešun ke go mi škrito kvešta letara. Pismo je bilo brez podpisa in navzlic temu je v svoji čudoviti brihtnosti vzel gospod brigadir to pismo resno na znanje.

Ker je gospod brigadir eden tistih redkih italijanskih srečnikov, ki je imel priliko naučiti se vseh 24 črk alfabeta, je pismo prebral in vse razumel, razum najvažnejše besede »mašingver«. Pisec je bržkone nalašč rabil to besedo v tujščini, da bi tako prisilil gospoda brigadirja, da si poišče tolmača in bi na ta način vas izvedela za vsebino pisma. In tako se je tudi zgodilo.

Gospod brigadir je šel v občinsko pisarno, oborožen razen s puško in strahom tudi s pismom. Gospod tajnik prebere pismo, se nasmeje in raztolmači besedo »mašingver«. Ko je izustil tajnik »mašingver-mitragliatrice«, so se brigadirju zaježili lasje in je opomnil orožniku — spremljevalcu: »Vidiš, kaj imajo skrito, per Dio!« In ko mu je tajnik pripomnil,

agitatorje istotako svarimo, naj v interesu katolicizma opuste tak način agitacije. Če bi vsled nje v resnici katoličanstvo prišlo v opasnost, potem za to nas ne bo zadela nikaka odgovornost, nego katoliške duhovnike same. Danes nismo več v Avstriji, nismo pod rimskimi Habsburžani! Imejte to na umu v lastnem interesu! Drugače boste doživeli prilike, v katerih nikdar ne bo več mogoča klerikalna politika vaše sorte!

Karlova donkišotijada na Madžarskem.

30. marca.

Kakor smo poročali v zadnji številki, se nahaja ekscesar Karl začasno v Sombatelju pri škofu. Poročilo iz Dunaja pa pravi, da se je drugi dan po tem podal v Gödöllő. V Sombatelju so množice baje pripravile ekskralju velike ovacije, mesto je bilo razsvetljeno. Govori se, da razpolaga Karl že s 3 divizijami madžarskega vojaštva. Istotako so za njega navdušeni bivši avstro-ogrski častniki. Mnogi aristokrati, kakor grof Erdődy, nadškof Czernoch, grof Andrássy in drugi so se stavili razkralju na razpolago. Guverner Madžarske Horthy je baje nastano v telefonični zvezi s Karlom, ter ga skuša pripraviti, da zopet izgine, ker ga Madžari ne marajo. Madžarski parlament je sklican za petek ter se z napestostjo pričakuje, kaj da bo ukrenil. Ekscesar Karl se je pripeljal čez Avstrijo na Dunaj že na veliki petek ter prenočil pri grofu Erdődyju. Od tam se je podal z avtomobilom v Hartberg na Štajerskem ter odtod čez mejo na Madžarsko. Pri slovesu od soferja je vprašal istega, ali ve, koga je vozil? Na zanikanje mu je dejal: »Vašega cesarja Faria!« S ponarejenim izkazom angleškega rdečega križa je šel v Budimpešto, odtod pa v Sombatelj k škofu Mikešu. Spremlja ga polkovnik Lehar. — Čehoslovaška je po doznanju dejstva izrazila takoj svoje mnenje, da je solidarna z entento ter ne dopusti ustoličenja Habsburžanov na Madžarskem. — Rumunska se je izjavila odločno proti povratku Habsburžanov na Ogrsko in izjavlja, da bi bil povratak istih vzrok vojne akcije proti Madžarski. Francoski poslanik v Budimpešti je dal madžarski vladi formalno na znanje, da se bo velika ententa najodločnejše zoperstavila povrnitvi Habsburgovcev na Ogrsko. — Avstrijski soc. demokrati so zahtevali sklic parlamenta, ker je dogodek sovražno dejanje proti Avstriji. — Mala ententa stoji na stališču, da je povratak Karla Habs-

da ga je hotel pisec le šaljivo zanoriti. Je brigadir odgovoril: »Ne, ne, bo že res«.

To je bilo zanj! Po njegovi glavi so švigale visoke misli. Kako slaven sin Italije postanem. Vse me bo občudovalo in sam kralj me bo odlikoval, da sem v tako važni postojanki blizu meje razkril veliko zaroto. Kolumb, ki je Ameriko odkril, se lahko skrje pred mano. Zdaj sem samo brigadir, a ker se brigam za tako važne stvari, me bodo gotovo povzdignili najmanj v maršala in tedaj si bom čisto privoščil kozarček marsale. Še eno tako razkritje, pa bom imel pravico do kakega odličnega mesta v generalnem štabu. Ne vemo, ali je pri tem mislil na Katorno ali na Hecntorija.

Takoj se je podal gospod brigadir na orožniško postajo, sklical konferenco vseh orožnikov, ki so zadevo premotirili iz vseh vidikov in niso pozabili gledati stvari iz političnega in strateškega stališča. Brigadir si je sestavil kratko predavanje in se ga naučil na pamet, da bi ga govoril pred lastnikom zapuščene Trebečeve hiše.

burga na Ogrsko in njegovo ustoličenje casus belli. — Beograjska vlada je sklenila vse potrebno, da se zasigura mir v notranjosti države.

Kakor poročajo, se bo Švica uprla povratku ekscesarja, ker je kršil njeno gostoljubnost ter po vzoru svojih prednikov požrl dano besedo, da se ne bo spuščal v politične homatije. — V obče se ponša ekscesar mnogokrat smešno, enkrat je klavern in psuje usodo ter piše, drugič je zopet ves navdušen in pospešuje svoje ustoličenje, z eno besedo, obnaša se, kakor Don Quixote pred vetrnicami. Edina rešitev, tako za Madžarsko, kakor tudi v pomirjenju vseh obmejnih držav je ta, da se tega pustolovca prime in zapre ter sporazumnim potom odpošlje kot usurpatorja tja, kjer bo neškodljiv in odkoder se mu ne bo mogoče več vrniti. Če se ententa in vlade nasledstvenih držav v tej aferi ne bodo mogle izkazati dovolj energične, bo si morale v prvi vrsti madžarsko ljudstvo samo pomagati, da privede ta humbug do pozitivnega konca ter s tem odvzame vsem karlistom in habsburškim potentatom za vse čase možnost vznemirjenja državnih enot.

Pustolovščina Karla Habsburga ponesrečena.

31. marca

Kakor se sedaj izve, jebivši avstrijski cesar Karl potoval pod imenom dr. Halmajos in je biltudi na Dunaju, kjer je stanoval v hiši grofa Erdődyja.

Iz Beograda poročajo, da je naša vlada že pred 10 dnevi bila obveščena o tem, kaj se pripravlja in so vsled tega bile čete prve in četrte armije že pripravljene v svrhu

vojaške demonstracije proti Madžarski,

za slučaj, da se Karl Habsburg ne bi v najkrajšem času odstranil. Istotako so se na takšno demonstracijo pripravile Rumunija, Čehoslovaška in Italija.

V imenu ententnih velesil

je v torek zvečer angleški vrhovni komisar v Budimpešti naznanil madžarski vladi, da velesile ne pripuste restavracije Habsburžanov na madžarskem prestolu.

Demarša male entente

je takoj nato sledila. Zahtevala se je takojšnja odstranitev razkralja Karla iz Madžarske in se zagrozilo sicer, da se izsili njegov odhod z oboroženo silo. Dunajski pooblaščenec Madžarske je zaprosil avstrijsko vlado za prosto

Gospod brigadir je stopil pred Trebečevega Karla in je izustil svoj pomembni govor: »Vi ste Karel Ban. Vi imate staro hišico, ki je zapuščena. Pokažite mi to hišico, da jo preiščem.« Ko si je na to brigadir ogledal inkriminirano hišico, oddaljeno od sedanjega Trebečeve domačije kakih 40 metrov in ki ima le en prostor, je odšel, da izvrši vse potrebne priprave. Vsa kosarna je bila takoj pokonci. Mrak je legel na vas, krdelo orožnikov si je naložilo na rame motike, kopače in drugo orodje. Zastopani so bili v tej važni ekspediciji vsakovrstni specialisti: pešci, topničarji, inženirji in zlasti vseh vrst pionirji. Vse to je bilo potrebno, zakaj strojna puška je bila pol metra globoko v zemlji.

Ragaci, alegri e koražo, ke paura no manka. To pot gre za vašno stvar, gre za ugled naše patrije. Nocoj izkopljemo prvo strojno puško; kdo ve, koliko jih še bodo! Ta lokovska gadja zalega, strojne puške si skriva! Eh, lokavski tički, gospod brigadir vam že pokaže! Boste spoznali, da ni dobro z njim grozdja zobati.

Gospod brigadir je naredil ves načrt.

pot Karlu čez Avstrijo nazaj v Švico, ki je pripravljena dati Karlu še nadalje zavetje. Avstrijska vlada je privolila. Govorj se, da ima Karl odpotovati tekom 24 ur.

Zvezda Karlove slave je torej hitro zatemnela in je le za trenutek razburkala politične duhove v Evropi. Na Madžarskem je glasom najnovejših vesti celo povzročila Karlova pustoševina odstop državnega upravnika Horthyja. Vest še ni potrjena.

Pred občinskimi volitvami.

V najkrajšem času bodo po vseh sodnih okrajih bivše Štajerske razpisane obč. volitve. O važnosti volitev smo že govorili in ne bomo več izgubljali veliko besedi. Gre zdaj za praktično delo za čim lepši uspeh napredne misli tudi pri teh volitvah, pa tudi za uspeh nacionalne ideje. Zato pozivamo vse somišljenike: kjerkoli je le malo upanja, da naši ljudje na podlagi poročne volitve pridejo v občinske zastope, povsod je postaviti samostojne kandidatske liste. Kjer pa je — zlasti v kmečkih občinah — naših somišljenikov premalo, se naj priključijo drugi, sorodni napredni stranki (SKS), naj skušajo z ujeno listo priti v občinske odbore ter samooobsebi umevno naj posvetijo vse svoje agitatorične sile za uspeh te stranke.

Volilni imeniki, kakršni so bili veljavni pri zadnjih volitvah v konstituantu, so veljavni brez reklamacij tudi pri teh občinskih volitvah. Nikogar se ne sme nanovo vpisati, nikogar izbrisati. Če se je kdo med tem časom preselil drugam, ima volilno pravico v občini, v kateri je bil vpisan v imeniku za volitve v konstituantu.

Kandidat za odbornika ali namestnika mora biti star 24 let; izključen od kandidiranja je vsakdo, ki je bil obsojen radi hudodelstva, radi tatvine, póneverbe, goljufije, oduševstva, beračenja, vlačuganja, dokler ne minejo tri leta po prestani ali zastarani kazni, dalje tisti, ki je bil obsojen radi pregreške zoper kazenskopravne določbe v varstvo volilne svobode, za dobo 6 let po prestani kazni. Take osebe ne smejo kandidirati, če so tudi vpisane v volilni imenik. Kdor stanuje v drugi občini, ne sme biti voljen. Tudi ne taki, ki prestajajo sodne kazni, so v prislilni delavnici ali pod policijskim nadzorstvom, v konkurzu ali pod kurateljo.

Kandidatne liste se morajo vložiti tekom 5 dni po razgrnitvi imenika. Pazite, kedaj se imeniki razgrnejo! Kandidatne liste treba sestaviti takoj, da vas ne prehitte nasprotniki in vam ne ujamajo kakega nepoučenega volilca, da jim v naglici podpiše kandidatno listo. Zlasti je to potrebno takoj v malih občinah ter si kandidirate s častno besedo obvezati, da bodo podpisali samo vaše kandidatske liste. — Formularje ali tiskovine za kandidatske liste dobite proti plačilu pri obč. uradu ali pri okr. glavarstvu. Edino te kandidatske liste so veljavne.

Glede podrobnosti se naj naši zaupniki pouče iz knjižice, ki jih dobe te dni od našega tajništva v Celju.

Za vsa pojasnila se je obračati na naslov: Okrožno tajništvo Jugoslov. demokratske stranke v Celju, Strossmayerjeva ul. 1.

Volilni imeniki si — ko bodo razpo-

Krdelo orožnikov je že pred staro hiško. Pst, tiho! Pred hišo straža.

Delo se prične. Povelje leti za poveljem. Alegri ragaci! Pridno mahajo z motikami in navdušeno bjejo s kopači. Gre za ogroženo domovino. Prvih deset centimetrov je šlo dobro, ker so kopali grušč, ki so ga bili nanosili nekoč ondi stanujoči vojaki, da so zravljali poševna tla hišice.

Toda mala hiša je bila sezidana na živi steni. Skopali so ves grušč; sedaj so prišli do stene, žive stene. Bati duro. Bij, tolci! Na desno in levo, zdaj v tem, zdaj v onem kotu. Pot lije po čelih bolj močno ko na Fajtovem hribu. Kako neki ne: smo sredi meseca julija in že dva meseca se niso oblaki zjokali. Coraggio, ragazzi! Avanti! Tolci! Bij! Razbivaj! Streljaj! — Avanti ragaci. Ne gre pa ne gre naprej. Povsod živa stena.

Kaj sedaj? Strojica je brez dvoma pod kuhinjo, saj je pismo jasno, saj stoji črno na belem. Morda pridemo do nje, če konjemo od zunaj pod zidovi. Ragaci, vsi ven! Poskusite kopati okrog hiše!

loženi skozi 3 dni — prepisite, ker tvorijo podlago za agitacijo. Tudi je važen prepis zato, ker morajo biti kandidati na vpisani v volilnem imeniku.

Rogaška Slatina.

(Zdravilišni najemniki in zdravilišna uprava.)

Na občnem zboru, katerega je priredila krajevna organizacija JDS v Rogški Slatini dne 5. marca, je o stališču zdravilišnih najemnikov napram zdravilišni upravi referiral g. Bizjak. Po povdanku, da ne govori v lastnem interesu ter hoče zadevo popolnoma stvarno, torej brez vsakega napadanja obrazložiti, je nadaljeval približno tako-le:

Znano je, da se razpisujejo poljubno zdravilišni najemniški prostori, ako tudi ni za to nobenih tehničnih razlogov. Najemniki, ki je pretolkel dolgo zimo s celim svojim upravnim aparatom, katerega potrebuje neobhodno v seziji, ne ve, bo li dočkal ona dva meseca sezijske, da bo mogel pokriti svoje, čez zimo narasle troške. Ne ve, kam bo šel drugo leto s svojo družino, kam z inventarjem, če ga bo sploh smel seboj vzeti, kam z blagom. Vsakdo ve, kaj se pravi, dobiti danes lokal ali stanovanje, pa naj bo to na deželi ali v mestu. To ve pa tudi tukajšnja uprava in prav to dela vse njeno postopanje v tem oziru nečuvno. Na najemnika se pritiska z vsemi sredstvi, samo da se doseže najemnina, ki je najemnik pri najboljši volji rečnim potem ne premore. Tako navijanje najemnine je navadno izkoriščevanje današnje stanovanjske bede in ni sličenega opaziti nikjer drugje v naši državi. Saj je država sama stvorila zakon v varstvo najemnikov, ki prepoveduje tako postopanje, ki bi vodilo vsepovsod le v anarhijo. Uprava, ki bi bila v prvi vrsti poklicana, da se ravna po zakonu in varuje njega avtoriteto, krši enostavno in bagatelizira ta zakon, ki se izvaja po celi državi z vso strogostjo. Ako velja zakon za vse, smo mnjenja, da velja v prvi vrsti za uprave državnih podjetij. V opravičenje tega postopanja se naya, da uprava težko izhaja. Kdo pa vpraša danes lišnega posestnika, ki tudi trpi pod tem zakonom, kako on izhaja? Tu zahtevamo jasnosti in dokaz, da smo si vsaj pred zakonom vsi enaki! Da pojasnim druge slabe strani tega pevišavanja najemnin! Stavimo si vprašanje, kdo bo pravzaprav plačal to najemnino! Jasno in naravno je, da bo vsak najemnik skušal prevaliti ta velikanski trošek na konsumente in bodo morali ti, to so naši gostje, nositi vso pezo tega poviška. Cene bodo visoke in v slučaju pritiskanja na znižanje cen blago slabe kvalitete. In to danes, ko bi morali privabiti goste v zdravilišče haš z nizkimi cenami! Blizamo se z velikimi koraki normalnim razmeram in vsi veste, da je v splošnem prenehala trgovska konjunktura. Trgovci sami in mi drugi se moramo že danes zadovoljiti z minimalnim dobičkom in računati vsepovsod s konkurenco. Tudi gostje, ki so večidel sami trgovci, ne bodo prihajali več s tako polnimi mošnjami kot prošli dve seziji. Visoke cene bodo vstvarile nezadovoljne goste, ki bodo odhajali s trdnimi sklepi, nikdar več obiskati tako odraščice. Posledice visokih cen bodo nepregledne in znajo vplivati katastrofaino na razvoj našega zdravilišča. Dokazujem torej, da

Ej, kako čvrsto mahajo s kopači in motikami okoli hiše. Človeku se je zdelo, da okopavajo krompir, da bi lepše rastle.

»Kaj neki kopljejo?« so si šepetali vaščani, ki jih je nenavadno nočno delo vzbudilo. »Ko da bi krompir okopavali. Morda mislijo, da bo bajta zrastle in preslegla Muhovo in Gusteljino hišo« je menil hudomušni Franc Murcev.

Ni šlo in ni šlo. Povsod živa stena. Kaj pa sedaj? Kaj se zgodi? Domoljubni orožniki so si natovorili vse orožje na rame in tiho, tiho so izginili v kosarno.

Čez eno uro je že vsa vas vedela, kaj se je godilo preteklo noč v Trebčev stari hišici. To je bilo smešno! Gospoda brigadirja niso videli ne tisti dan, ne tri naslednje dni. Najbrže je imel kurje oko na levi nogi in ni mogel iz hiše. Lokavci pa so hodili kakor na božjo pot na ogled v staro, zapuščeno Trebčevino. »Salament«, je del kompare Danijelov, ki je prišel h Karlini na pol litra, »fantje znajo pa dobro kopati. Kdo ve, če bi prišli k meni na žornado, zdaj ko ne morem in ne morem dobiti delavcev; anti ne bodo

ima nereelno zvišanje najemnine mogoče trenoten uspeh za upravo, ki pa se u-bija s tem, da se umiči zdravilišče z visokimi cenami, obziroma pa s konkurenčno nezmožnostjo.

Najemniki, razven dveh nimajo v rokah nikakih pogodb z upravo. Vsakdo živi od leta do leta v skrbah, kaj bo z njim drugo leto. Gotovo se ne more tedaj zameriti najemniku, če ne poveča, razširi ali olepši svojih prostorov, ker ne ve, koga bo drugo leto v njih skrbelo. Vsak razvoj vsake razširjanje in vsak procvit tukajšnje črti — trgovine — vsled tega na absolutno mrtvi točki. Povdarjam, da je predpogoj razvijanja in prostega razmaha v trgovini sigurna pogodba za gotovo dobo let z odmerjeno najemnino! Saj rabi vsak najemnik par let, predno spozna težnjo, želje in razvade tukajšnjih gostov in si uredi temu primerno svoj obrat. To je seveda onemogočeno, ako se menjajo najemniki vsako leto. Zato mislim, da bi bilo pač v interesu uprave same, obdržati si najemnike, ki so na mestu in izpolnjujejo pošteno svoje dolžnosti, podpirati jih v stremjenju, nuditi gostom vse najboljše in najcenejše, podpirati jih v njihovem razvijanju, ki bo le v prid zdravilišču. Prejšnja uprava (pred polomom) je to uvidevala, prisilila pa najemnike v nizko najemnino, da so razvijali svoje obrti do današnje višine. Razvidno je torej, da so najemniki važen faktor zdravilišča, ki bi ga bilo vsepovsod upoštevati!

Ne pretiravam, ako priznavam zaslugi na vsem uspehu dosedajnega razvoja zdravilišča v prvi vrsti najemnikom in v drugi vrsti pametni in razsodni upravi, ki je šla prvim v vsakem oziru na roko! Vsi imamo en sam cilj, obdržati in dvigniti sloves in prospek zdravilišča, uprava najtorej opusti nadaljno navijanje najemnin in si naj išče dohodkov v razpošiljanju vode, kot se je vedno prakticiralo, in šli homo roko v roki, da dvignemo renome zdravilišča na svetovni glas, kar bo nam v čast in naši Sloveniji v ponos!

Sobota in nedelja sta posvečeni Jugoslovanski Matici!

Lahi so še vedno pijani radi svoje »velikanske zmage«. Zato so z velikim pompom 20. tm. praznovali aneksijo obmorske jugoslovanske zemlje. Z bolešijo in gnevom v duši smo se zavedali tega čina — a ko smo potem zvedeli, da je naš zasluženi, a kremeniti narod v odločen odgovor in nevpopljiv protest na ta ogabni laški rop raztresel po celi nedorešeni Jugoslaviji nad pol milijona modro-belo-rdečih listkov s tako rezkimi in v laško nesramnost porazno bijočimi besedami — smo se od srca veselili, ker to nam je jase dokaz, da naša nesrečna rajja preko meje še vedno gori za nas in za našo domovino. Njihovo odločno koprenenje po združitvi z nami moramo podpirati z vsemi sredstvi! Zato ponovno apeliramo na rodoljubne Celjane, da odpro svoja srca za naše trpeče gbrate, tem, da bodo prijazno sprejemali naše požrtvovalne dame, ki bodo jutri pobirale na pole prispevke za »Jugoslovansko Matico«. V nedeljo pa naj bodo naklonjeni splošnemu pobiranju na ulicah. Vsi žrtvuimo za najbednejše brate in sestre.

dragi? »Kaj drági« odgovori Franc Murcev, »zastonj pridejo; saj je Karlo Trebčev dejal, da mu niso nič ritali.«

Par dni kasneje so nekateri Lokavci videli na pošti odprto pismo s približno tem-le besedilom: »Karo (pa ne preloži!) šenior karbiner. Mi ga tante njive e onf ano mi čor delavce na žornado, ma tanto pagar šoldi. Ma perke mi ga vedo, ke tuo ragaci far dobro kopat šenca šoldi, mi ti un altro gver in duve kanoni un metro šoto la tera e kuži špero mi ke ti mi far škopat tuta njiva per niente, mi kuži pršparat trkaj žornado. Karo karboner, mi ti ga vojo ben, perke ti že un feist fant. Adijo.«

Podpisa ni bilo; bržkone je bil pisec pozabil se podpisati. Tudi nam ni znano, ali je dobil odgovor na pismo. Ko prihodnjič zopet izletimo od nas v Lokev, bom že poprašal Lokavce, kaj in kako se je stvar končala in če bo zgodba luštna, bom nadaljeval. Lokavci so pravi tički. Ti ga pihnejo! Kaj?

(Po »Edinosti«.)

ki ječijo pod obnoro laško »kulturo«. Vsak, tudi najmanjši dar pripomore k hitrejši rešitvi in k osvobojenju naše bratske krvi iz neznanega laškega pekla!

Za obile darove se že vnaprej zahvaljuje:

Nabiralni odbor »Jugosl. matice«.

Politične vesti.

V ustavnem odseku se je v seji 31. marca vršila razprava o členih 55, 57, 65, 66, 67, 68 in 69 ustave, ki so bili sprejeti. Ožji odbor je razpravljao o členu glede agrarne reforme. Sklenila se je redakcija, da se kmetovstvo odpravi in kmetje postanejo lastniki zemlje, katero obdelujejo. Način odplačevanja odškodnine se dočeti s posebnim zakonom. Razpravljal je tudi o členu 42 ustave, ki govori o narodni skupščini. Sprejeto je bilo načelo zastopstva manjšin.

SLS odklanja odgovornost. »Slovenec« z dne 31. m. m. prinaša razna »izvirna« poročila o »težavah vladnih strank« pri reševanju posameznih točk ustavnega načrta ter o »nesoglasju med demokrati in muslimani glede bosanske vlade« in res »izvirno« poročilo, v katerem povdarja, da postopajo člani Jugoslovanskega kluba v ustavnem odboru po navodilih od 1. februarja, vsled katerega se drže v najstrožji opoziciji proti »reakcionarnemu« vladnemu načrtu. Ker se položaj z ozirom na intencije vlade dosedaj ni izpremenil in ker plenum Jugosl. kluba svojim članom v ustavnem odboru ni dal vsled tega nobenih novih direktiv, ostajajo isti pri dosedanji taktiki. Pri tem ugotavlja »Slovenec«, da tudi plenum Narodnega kluba ni ničesar sklenil glede dosedajne taktike in da se isti ni razgovarjal o tem z Jugoslovanskim klubom. — Čas občinskih volitev prihaja in g. Korošec hoče pustiti svoje sorodnike v blatu samo, da reši pri volitvah svetlost slovenskih klerikalnih aksiomov in da ne bi bil soodgovoren za neuspeh.

Reka, Italijani so počeli odvažati iz Reke ves vojni material. Dosedaj so odpremili 21 tovornih ladij, ki so prepeljale v Pulj vojnega materiala za par sto milijonov lir vrednosti.

Nasilja fašistov v Primorju trajajo naprej. Iz Trsta se poročila, da so v okolici Krupana zasedli rudarji vse dohode v rudokope. Luka v Raši je baje podminirana ter so rudarji sklenili spustiti vse v zrak, ako bi se postopalo proti njim z nasiljem. Fašisti so pri Sv. Križu nad Trstom ustrelili nekega slovenskega fanta, v Voloskem pa so dne 28. marca razbili pisarno dr. Červarja.

Italijanska razbojništva v Voloski. Fašisti so v noči 24. na 25. udrli v Narodni dom ter odnesli knjižnico, okoli 1000 zvezkov, in jo v Crnikovici zažgali. Plesali so okoli ognja kakor divjaki in vpili: eja, eja, alala! Na veliko soboto večer so v Opatiji vdrl v hišo dr. Červarja. K sreči dr. Červarja ni bilo doma. Iskali so ga potem po vsej Opatiji. Tolpa fašistov je naskočila potem, oborožena seveda s samokresi in bodali, Casino des Etrangers, kjer je bilo okoli 100 oseb navzočih. Tu je gospa dr. Červarjeva stopila proti razbojnikom in jih zadrževala s prekanjem toliko časa, da je mogel dr. Červar priti na varno. Fašisti so nato udrli v pisarno dr. Červarja in dr. Štangerja ter razbili in razmetali pohištvo, stole, akte itd. Škoda je ogromna. Dr. Červar je bil naznanil oblasti tatvino knjižnice z dostavkom: »Naš narod bo moral sam skrbeti za svojo obrambo, ako ga oblast ne bo mogla ali hotela ščititi«. Oblast je to sporočila fašistom in ti so zadrževali nad dr. Červarjem in dr. Štangerjem. Potem je umevno, da to noč napadeni niso mogli dobiti nobenega orožnika za pomoč, dasi jih je sicer vse polno povsod. Civilni komisar in poveljnik orožnikov sta se na obvestilo o napadu na dr. Červarjevo pisarno na kratko odzvala, da je dr. Červar najbrže izzival! Neznosnost razmer je segla do vrhunca.

Izpraznitev zasedenega ozemlja se bo izvršila v dneh od 3.—7. aprila, v katerem roku bodo odšli Italijani iz vsega ozemlja, ki pripada po rapalski pogodbi Jugoslaviji.

Krvavi spopadi ob rumunski meji. Kakor smo poročali, so prekorale rumunske čete naše meje. Pr

tem je prišlo do krvavega spopada z našimi obmejnimi četami, pri katerem so zasedli Rumuni Vardijsko šumo in nekaj bližnjih vasi. Obmejnega prebivalstva se je lotil strah. Naša vlada je po svojem poslaniku v Bukarešti nastopila s takimi koraki, da bo stvar v najkrajšem času mirnim potom poravnana.

Incident z Rumunijo poravnana. V imenu rumunske vlade je 31. m. m. poslanik Emami Pašiču izrazil obžalovanje radi incidenta na meji v Banatu. Rumunija je pripravljena storjeno popraviti.

Prevrati na Nemškem. Kakor je posneti iz poročil nemškega časopisja, se je posrečilo vladnim četam in odločnemu nastopu policije pritisniti celo ustaško gibanje v Nemčiji ob tla. Po nekaterih mestih, posebno v Schwelm in Gevelsbergom je prišlo do hudih spopadov, pri katerih je bilo mnogo ubitih in ranjenih. — Druga poročila pravijo, da so v Grubergu in Mettmannu komunisti napadli javna poslopja in banke ter uropali čez poldrug milijon mark. Proti tem roparjem je bila straža preslaba.

V Nemčiji se zopet povrača mir. Delavstvo je odklonilo komunistični poziv na splošno stavko in izstopa iz komunističnih organizacij.

O bojih med Grki in Turki v Mali Aziji prihajajo iz obeh strani zelo nasprotujoča si poročila. Po enih zmagujejo Turki, po drugih Grki. Resnica se bo že pokazala.

Iz Korotana.

Pretepanje slovenske dece v koroških soiah. Kako postopa nemško učiteljstvo z našo dečo v koroških soiah, kažejo sledeči slučaji: Otok je bil na pogrebu in ni prišel v šolo. Drugi dan ga vpraša učitelj, kje je bil. Ker ne zna odgovoriti nemški, pove slovenski, da je bil pri pogrebu. Učitelj ga udari v obraz in ukaže otroku zapored ponavljati: Ich war beim Begräbnis. Tako vzgajajo na Koroškem janičarje. Pri nas bi pa mnogi radi Nemcem na krožniku dali nemške šole! — Učitelj Wiblitsch v St. Petru pri Velikovu je te dni učenca Flor. Prilaznika tako pretepel po glavi, da je krvavel, tri dni ležal in čuti še sedaj hude bolečine v glavi. Isti zmerja slovenske otroke s »Čušen-schweine« in podobno. Tako se vbija naši deci nemška »kultura«!

Mariborske novice.

»Deutscher Wählerverein für Marburg« je razpuščen, ker namen društva nasprotuje interesom naše države.

Nosilec kandidatske liste demokratske stranke v Mariboru je dr. Vladimir Serbec.

Ljudski koncert, katerega priredi gojenci in gojenke drž. moškega in ženskega učiteljskega sodelovanjem vojaške godbe v torek, dne 5. aprila v Götzovi dvorani, bo obsegal sledeče točke: 1. D. Jenko: Kosovo (ouverture); 2. a) E. Benčan: Madrigal; b) A. Grečaninov: Sever in jug (zbor z orkestrom); 3. V. Parma: Povodni mož. Balada za zbor, soli in orkester. Sopran-solo (Urška): gospa M. Družovičeva, tenor-solo (Povodni mož): gosp. L. Kovač, operni tenor kr. opere v Ljubljani; 4. a) V. Parma: Poslednja noč, b) Puccini: Arijia Rudolfa iz »Boheme«, poje gosp. L. Kovač; 5. a) Zajc: Svatovac (koncertni kolo), b) A. Schwab: Dobro jutro« (koncertni valček), c) F. Smetana: Sklepni zbor iz »Prodane neveste« (Zbori z orkestrom). — Prebitok je namenjen Dijaški kuhinji.

Nova banka. Zadruga gospodarska banka, d. d. v Ljubljani si ustanovi v Mariboru svojo podružnico ter bo v svrhu dobave lokala in stanovanj za svoje uradnike, postavila novo poslopje.

Temu se čudite? »Tabor« poroča, da hočejo klerikalni in avstrijskantski poštenjaki prisiliti profesorski kolegij, da izreče ravnatelju Tomišku na posebni konferenci zaupanje, da mu da s tem zadoščenje radi njegovega postopanja proti Sokolu v Mariboru, kateremu je ravnatelj prepovedal uporabo gimnazijske telovadnice za vežbanje vojakov-sokolov. »Tabor« obljublja posebno delikatno objavo o ravnatelju Tomišku. — Nam prihrani delo, klerikalnim poštenjakom pa tudi, ker jim potem ne bo treba vprijeti zaupnice svojemu pristaši!

Pošne razmere v Mariboru so vzgledne: Dopisnica stanovarske komisije rabi od glavne pošte do gledališča, to je celih 120 korakov, 12 dni! — Vendar je prišla baje še prehitro, ker je bilo na njej naslovljencu naznanjeno, da ni za njega v Mariboru nobene sobe na razpolago.

Celjske novice.

Občinske volitve v celjskem političnem okraju se vrše: v sodnem okraju Gornjigrad 4. maja, Šmarje 7. maja, Celje 10. maja, Laško 12. maja.

Celjska podružnica Kola jugoslovanskih sester se je ustanovila v četrtek 31. marca. Za predsednico je izvoljena gospa Marica dr. Sernečeva.

Iz trgovskih krogov smo sprejeli: Trdka H. Franck v Zagrebu pošilja k nam iz Maribora in Ljubljane zastopnike, ki so Nemci in nočejo niti besedice slovenski znati. Slovenski trgovci, postavivno vsakega agenta trdke, ki obratujejo v naši državi, čez prag, če noče znati našega jezika. Sicer pa imamo itak svojo narodno tvornico cikorijske v Ljubljani.

Osebnost. Stalno upokojen je višji davčni upravitelj g. Franc Waida v Celju.

Zamenjava 80-kronskih bankovcev. Vsi pri davčnem uradu v Celju v zamenjavo oddani bankovci po 80 kron so zamenjani. Prizadele stranke se nujno vabijo, da pridejo takoj po uje s potrdili, katere so pri oddaji prejeli.

Triglavanski ples. V soboto, dne 9. aprila t. l. se vrši v našem Narodnem domu triglavanski ples. Pokroviteljstvo celje prireditve ste prevzeli gospe Anica dr. Kukovecva in Adela dr. Dečkova. — V častnem odboru za to slavnost se nahajajo sledeči gospodje: dr. Baltič Vilko, predsednik deželne vlade in starejšina Triglava, Ljubljana; dr. Blawels Demeter, zdravnik in starejšina Triglava, Ljubljana; dr. Hrašovec Juro, odvetnik, Celje; Hribar Ivan, jugoslov. poslanik in častni član Triglava, Praga; Hubad Matija, ravnatelj konzervatorija in starejšina Triglava, Ljubljana; dr. Hešič Fran, univerzitetni profesor in starejšina Triglava, Zagreb; dr. Jenko Ivan, primarij in starejšina Triglava, Ljubljana; dr. Jurčeta Fran, odvetnik in starejšina Triglava, Ptuj; Koch Metod, admiral in starejšina Triglava, Beograd; dr. Kotnik Jos, dvorni svetnik in starejšina Triglava, Celje; Kovač Josip, sodni nadsvetnik in ustanovnik Triglava; dr. Kukovec Vekoslav, minister soc. politike in starejšina Triglava, Beograd; Lovrič Ljubo, oslepeli kapetan-dobrovoljec, Zagreb; Maister Rudolf, general, Maribor; Mestna občina celjska; dr. Novak Bogoslav, sodni svet. v pok. in ustanovnik Triglava, Gradec; dr. Ploj Miroslav, šef jugoslovanske reparijske komisije, Dunaj; dr. Radoničič Karl, rektor univerze, Zagreb; dr. Rosina Franjo, odvetnik, Maribor; dr. Senekovič Bogumil, direktor in starejšina Triglava, Ljubljana; dr. Serbec Jos., odvetnik v Celju; dr. Serbec Vladimir, odvetnik in starejšina Triglava, Maribor; dr. Srebre Gvido star., odvetnik, Brežice; Sinkovič Davorin, ustanovnik Triglava; Stritar Josip, pesnik in častni član Triglava, Dunaj; dr. Schwab Anton, zdravnik in starejšina Triglava, Celje; dr. Šerko Alfred, univerzitetni profesor in starejšina Triglava, Ljubljana; dr. Tavčar Ivan, župan, Ljubljana; Zupančič Oton, pesnik, Ljubljana; dr. Žolger Jan, vseh učiliščni profesor in starejšina Triglava, Ljubljana; dr. Žužek Leopold, vladni svetnik, vodja okrajnega glavarstva in starejšina Triglava, Celje. — Pri slavnosti sodeluje vojaška godba iz Maribora pod osebnim vodstvom kapelnika Hercoga. Vstopnina za osebo 40 kron, za diake proti izkaznici 10 kron; rodbinske izkaznice do 4 članov 100 kron. Vabilo velja kot legitimacija pri vstopu. Prireditve prične ob 8. uri zvečer (ne ob 9. uri, kot je pomotoma tiskano na vabilih). — Pred otvoritvijo plesa pozdravijo v veliki dvorani Narodnega doma pokroviteljici, častni odbor ter celjsko slovensko žensko naše Triglavane ter srbske in hrvatske goste. Po pozdravi se odpre ples. Imena pokroviteljic ter damskega odbora, ki bo nudil iz prijaznosti vsakovrstna okrepčila, bodo objavljena, da bo prireditve uspela tako sijajno, kot so uspeli dosedaj vse prireditve Triglava. Isti dan popoldne ob 5. uri je občni zbor starejske zveze.

Avtomobilna zveza Celje—Vojnik—Konjice oz. Dobrna. Kakor smo že poro-

čali, se je osnovala s sedežem v Vojniku avtomobilna družba, ki upelje redne avtomobilne vožnje med Celjem in Vojnikom in Konjicami. Družba razpolaga z dvema avtomobili, kojih manjši bo vozil med Celjem in Dobrno, večji pa po državni cesti iz Celja čez Vojnik v Konjice. Želimo podjetju najboljšega uspeha.

Aretirani. Celjska policija je 31. marca zvečer aretirala Angelo Kurnik iz Trbovelj radi prepovedane vrtnitve v mesto, odkoder je bila svoj čas izgnana. — Včeraj 1. tm. zjutraj je bil aretiran Matevž Privšek iz Celja, ki je osumljen tudi tatvine, radi goljufije, katero je izvršil s tem, da je popival po gostilnah, pa nič plačal.

Zgubil se je 30. marca t. l. od gostilne Jugoslovani do Wilsona zaboje v vrednosti 1000 K. Pošten najditelj se prosi, da ga odda proti nagradi v gostilni Grah v Gaberju.

Obrtni vestnik.

Obrtna zadruga gostilničarjev v Celju je sklicala svoj redni občni zbor na sredo, dne 23. marca popoldne. Zboru, ki se je radi slabe udeležbe moral pričeti še le eno uro po določenem času, je predsedoval načelnik g. Franc Rebeuschegg. — Zadruga, ki obsega samo mestno občino celjsko, je štela koncem leta 1920 51 članov, 6 več kakor prejšnje leto. Vpisanih je bilo 8 pomočnikov in 5 vajencev. Oproščeni so bili 3 vajenci. Računski zaključek izkazuje K 2.077'80 dohodkov, K 1.909'28 izdatkov in K 163'52 čistega prebitka. Stanje imovine koncem leta brez inventarja in všteti vojni posojilo 200 K znaša P 2.124'85, katero premoženje je naloženo po veliki večini v Mestni hranilnici celjski in Trgovsko-obrtni kreditni zadrugi celjski. Izmed izdatkov je posebno omeniti prispevek 300 K za vzdrževanje obrtne nadaljevalne šole celjske. V kritje tekočih izdatkov se je sklenilo pobirati v tekočem letu od članov naklado v znesku 60 K za zadrugnika. Inkorporacijska pristojbina se je zvišala od 30 K na 100 K, vpisnina od 6 K na 30 K in oproštnina od 10 K na 50 K. Učna doba za vajence se je določila na 3 leta. — V odbor sta se na novo izvolila gospoda Perger in Reberšak. Na nasvet navzočega obrtno-zadrugnega komisarja gosp. Založnik se je razvila zanimiva debata o združenju zadrug z gostilničarsko zadrugo okoliške občine v eno korporacijo in je s pretežno večino bilo sklenjeno predlagati razpust obeh zadrug in združitve okoliških in mestnih članov v eno samo organizacijo.

Sokolstvo.

Vojniški Sokol priredi v nedeljo 3. aprila ob treh popoldne v Posojilniški dvorani v Vojniku Finžgarjevo ljudsko igro »Divji lovec«, nakar opozarjamo tudi naše celjske izletnike, kojim je na željo na razpolago avtomobilna zveza tja in nazaj.

Dopisi.

Iz Gotovelj. Na velikonočno soboto okoli polnoči se je priklatil v goveji hlev posestnika Mihaela Jošta neznan mož, visoke rasti; imel je nahrbtnik, v eni roki držal palico, v drugi vrvi. Vrata je pustil na stečaj odprta. Pri hlapčevi postelji pa je priklenjen bik, kateri takoj, če se kaj nenavadnega v hlevu prigodi, prične proti hlapčevi postelji grozno rjoveti, da hlapca opozori na dogodljaj. Tudi to noč je bik takoj ovohal tatu, začel z nogami kopati in rjoveti proti hlapčevi postelji, ki je vstal in sumljivega moža prepodil. Tudi sosedu so vedeli povedati, da so isto noč in ob istem času psi nenavadno lajali. Gotovo je zopet kaka družba, ki se misli baviti z brezplačnim »nakupom« živine. Pred enim tednom je bil pa pri Ocvirku ravnotako neki neznanec in je zbežal iz hleva, ker je tudi njegov pes silno lajal, da je gospodarja zbudil, ki je šel proti hlevu, odkoder je ravnokar neznanec zbežal. Merodajne oblasti prosimo, naj ne bojo preostre s pobiranjem psov na kmetih, ki vendar dostikrat takega tatu preženejo.

Sv. Peter v Sav. dol. Tu je 30. marca umrla gospa Josipina Saveršnik rojena Virbnik, poštarica. Pogreb danes popoldne. Blag ji spomin!

»Vranska Vila« priredi v soboto, dne 2. aprila zvečer in v nedeljo, dne 3. aprila

la popoldne svoj prvi letošnji koncert. — Pelo se bo več krasnih, izvirnih skladb. Po koncertu veseloigra »Zapirajte vrata«. Koncert se vrši v gostilni »Slovan«.

Šmartno ob Paki. Na predlog župana je občinski odbor v seji sklenil izreči priznanje, zaupnico in zahvalo orožnikom postaj Braslovče in Mozirje za trud in marljivost, ker so razkrili krivce tatvine pri Sulcerju, poiskali vse blago in pozvali tatove. Posebna zahvala gre stražmojstru Prahu v Šmartnem.

Iz Sevnice. Dne 26. marca je bil pri takajšnji sodnji obsojen bivši rajhenburški župan in načelnik gasilnega društva Matevž Presker zaradi grdega napada na vojnega invalida Blaža Jerička povodom gasilske veselice v Rajhenburgu. — Žaljenec je bil pripravljen poravnati vsa zadeva mirnim potom, ako bi bil obtoženec plačal par stotakov za stavbeni fond rajhenburskega Sokolskega društva. Ker pa je Preskerjev zastopnik dr. Rakun decidirano izjavil, da take poravnave ne more skleniti, ampak da je njegov klient pripravljen plačati le gasilnemu društvu odnosno zaščiti dece gotovo svoto, je prišlo do sodbe in Presker je bil obsojen na tisoč kron globe oziroma dva dni zapora. So pač minuli avstrijski časi, ko se je ves Rajhenburg bal svojega klerikalnega župana, ki je tržauom preskrbel tako lepo sejmišče, vodovod itd. — Isti dan bi imela biti tudi obravnava, pri kateri bi imela nastopati njegova žena napram gosposodični Nini Kunej-evi, ker jo je ta na pustni večer imenovala eksbürgermeisterin. Zastopnik tožiteljice je pred tem nom hotel vplivati na obtoženko v smislu poravnave, kar mu pa ni uspelo. Da se reši še večje blamaže, je tožiteljica vrgla puško v koruzo ter slovesno umaknila tožbo. Pametneje je take reči puščati pri miru ter si privoščiti izlet v Ljubljano ali kam drugam.

Trbovlje. (Klerikalno-komunistična zveza za občinske volitve. V naši občini imajo komunisti, to so zapeljani in nevedni mladi rudarji brez vsake razsodnosti in umevanja današnjih razmer, veliko večino. S to večino bi popolnoma lahko prevzeli občino. Ker pa vedo, da vlada nikakor ne bi zaupala tako važne občine komunistični upravi, so si napravili sledeči načrt: Združili so se za volitve z župnikom Caslom in njegovimi ljudmi, katerim hočejo milostno prepustiti nekaj mandatov ter izbrati iz njih vrst tudi župana, takega ne-sposobnega kmeta. Na ta način bodo odločevali v občini po svoji volji, ker bodo imeli v občinskem odboru veliko večino, na županskem stolu pa nevednega in poslušnega moža, ki bo le po imenu župan. Dne 21. marca imeli so komunisti in klerikalci zaupni sestanek ali shod v društvenem domu (klerikalnem), katerega so se udeležili tudi paša Koren, Rinaldo in drugi komunistični kolovodje. Došel je tudi neki klerikalni govornik iz Ljubljane. Opozarjamo na te mahinacije politično oblast, katera, kolikor vemo, v smislu naredbe ministerskega sveta z dne 29./12. 1920 št. 29282 ne dovoljuje komunističnih zborovanj, tudi v zvezi s klerikalci ne, in katera navadno odtgne gostilničarju, ki daje na razpolago svoje prostore, pravico do izvrševanja gostilničarske obrti.

Hoče. Dne 30. marca ponoči je izbruhnil požar pri posestniku Josipu Kolmanu, ki mu je pogorela hiša, hlev, skedenj in stiskalnica. Požarne brambe so prišle vsled naglice požara prepozno. Škoda je velika.

Dnevna kronika.

Neprecenljiv vpliv slovenske šole se razvdi iz pisma, ki so ga pisali na naslov bratcev in sestrice v zaslužnem Primorju šolski otroci petrazrednice v Radvanju pri Mariboru. Evo, čujmo glas naše dece: Otroci petrazredne šole v Radvanju pri Mariboru smo vam pred kratkim zbrali 310 K, koje smo nakazali »Jugoslovanski Matici«, naj vam za velikonočne prihrane nakupi knjig. — Na cvetno nedeljo in v tednu Kristusovega trpljenja trpite in jočete vi, ker so vas trgali od nas in vas djali pod Italijane. V svoji veliki žalosti ne obupavajte. Kakor je Krist po svojemu velikemu trpljenju vstal od smrti, tako pride tudi za vas dan veselega vstajenja. Ko dorastemo, bomo tudi mi pomagali, da bode vašo odrešenje izpod italijanskega jarma popolno in viličastno. — Ne obupajte, ne

Jočite! Kvišku srca! Raz našo šolo in cerkev plapolate zastavi žalostinki v znanje vidno znamenje, da čutimo vašo žalost tudi mi! Na deski v veži naše šole je črno obrobjeni napis: »Žalostni mo, ker so nam Italijani vzeli lepo Primorje«. Toda ne za vedno! Vaša in naša mati Jugoslavija vam kliče skozi naša usta: »Kvišku srca, vaše odrešenje in ujedinjenje z nami pride!« — Radvanje pri Mariboru, dne 20. marca 1921. — Za prvi razred Franica Pristonik; za drugi razred Štefan Malek; za tretji razred Terezija Štraus; za četrti razred Konrad Jus; za peti razred Marica Cafutova.

»Straži« v premišljevanje! Prejeli smo sledeče: »Večerenje g. urednik! Dovolite mi kot popolnoma nepristranskemu opazovalcu časnikarskega boja med »Stražo« in bivšim narodnim poslancem g. Džamonjo, opozoriti urednika »Straže« na spis Ante Bega »Po slovan-skem jugu«, priobčenem v 2. štev. »Slovana« l. 1908, stran 44, ki se glasi: »Seznani sem se z urednikom »Osvita«, voditeljem Hrvatov (katolikov) v Bosni in Hercegovini, g. Gjurum Džamonja. Zelo ljubeznivi mož je lepa moška prikazen, splošno naobražen in goreč Vseslovan. Hude boje je že prestal ne le z vladno cenzuro, temveč tudi z lastnimi rojaki drugih veroizpovedanj, da se v svojem listu pri vsaki priliki poteguje tudi za njihove, posebno mohamedanske narodne in verske tradicije. Britko se mi je g. Džamonja pritoževal, kako rigorozno postopa preventivna cenzura... Kako priljubljen je g. Džamonja med meščani vseh veroizpovedanj, ki ne slušajo hujškanj, se je izkazalo na vsej poti. Izpred vseh hiš so ga veselo pozdravljali. Ako bi dobila kedaj Bosna ustavo, dobi Džamonja gotovo prvi ljudski mandat.« — Gornje vrstice naj si g. urednik »Straže« dobro zapomni in naj ne blati zaslužnih narodnih delavcev kot je g. Džamonja. Ko bi bil g. urednik malo zapustil svoj mehki naslonjač in šel na Koroško probujat narodno zavest, kakor je to storil g. Džamonja, bi bil plebiscit izpadel drugače, kakor je. Blatiti poštene ljudi, potem pa se skriti za plot imunitete, da bi ne bilo treba dajati odgovora, bi znal vsakdo. — Koroški legijonar.

Nove pristojbine za pisma in pošiljke v inozemstvo. Od 1. aprila naprej se morajo frankirati pisma v inozemstvo do 20 gr. po 4 krone, za vsakih daljnih 20 gramov pa 2 K več; dopisnice po 2 kroni, one z odgovorom pa po 4 K, tiskovine za vsakih 50 gr. po 80 vin., poslovni papirji za vsakih 50 gr. po 80 vin., najmanj pa 4 K; tiskovine z izločnimi črkami (za slepce) za vsakih 500 gr. po 40 vin., blagovni vzorci za vsakih 50 gr. 80 vin., najmanj pa 1 K 60 vin. Prejemno potrđito stane pri takojšnji zahtevi 4 K, pri poznejši pa 8 K, reklamacija navadne in priporočene pošiljke stane 8 K. Preklic pošiljke ali izprememba naslova stane 8 K. Priporočnina 4 K, ekspresnina 8 K.

V Vojvodini se ustanovi nova katoliška školija po ratifikaciji trianonske mirovne pogodbe.

Osebnost. Za živinozdravnika v Vranskem je imenovan Filip Kulterer.

Za občinske volitve v Ljubljani bo nosilec liste Demokratske stranke, ker je dr. Tavčar kandidaturu odklonil, poverjenik dr. Vladimir Ravnihar.

Izvoznikarstvo in koritarstvo — ta dva lepa izraza sta postala stalen repertoar mariborskega klerikalnega časopisa. Za izvoznice se je prodal samostojni kmet Pucelj za izvoznice Urek — vsi demokrati in samostojni so sami izvozniki, ki s tem bogate. Seveda je vse to le smešno bevskanje na političnega nasprotnika, ampak pri klerikalnih političnih bebcih bo že kaj obviselo. Zakaj pa potem na drugi strani proglašate, da so klerikalni poslanci dosegli izvoz živino, če je izvoznikarstvo tako grda stvar?

Glavno uredništvo »Juža« je prevzel g. Stanko Virant; dozdajni glavni urednik dr. Albert Kramer je prevzel posle predsednika redakcijskega odbora.

Pokrajinski inšpektorat finančne kontrole se je za Slovenijo ustanovil v Ljubljani, ekspozitura pa v Mariboru. Za pokrajinskega inšpektorja je imenovan podinšpektor Juri Pfeifer, za vodjo ekspoziture v Mariboru pa podinšpektor Martin Kovač.

Vsi užitinski uradi v Sloveniji so s 1. aprilom ukinjeni, njihovi posli pa izročeni ekspozituram odnosno oddelkom finančne kontrole.

Kongres živinozdravnikov se vrši 9.

aprila v Beogradu za celo kraljevino. — Ustanovi se centralno združenje vseh veterinarjev v državi.

Prepovedan občni zbor »Edinosti«. Tržaška »Edinost« je sklicala za 29. min. svoj občni zbor v Divačo. Oblast pa je občni zbor prepovedala z motivacijo, da je bila prijava istega pisana v slovenskem jeziku in ker bi se imel zbor vršiti na dan praznovanja aneksije v — Ogleju, nadalje, ker ni bila vloga kolekovana (kar ni treba). S takimi šikanami trpinčijo kulturonosci Italije našo zasluženo rajo!

Nabiranje milih darov za pogorele v Knežjivasi (občina Dobrič pol. okr. Novomesto), kjer je 21. marca požar vpepelil 14 hiš, vsa gospodarska poslopja, gospodarske potreščine, živež, perilo, živino itd. in je brez strehe in premoženja 81 ljudi, ki so v skrajni bedi, razpisuje poverjenišvo za notranje zadeve. Darove sprejema poverjenišvo za notranje zadeve (ravnateljstvo pomožnih uradov), vsa okrajna glavarstva ter mestni magistrati v Ljubljani, Celju, Mariboru in Ptuj.

Vkrcavanje v italijanskih pristaniščih je italijanska vlada na zahtevo Združenih držav iz zdravstvenih in splošnih ozirov začasno prepovedala onim izseljenikom, ki prihajajo iz tržaškega zaledja Italijanskim zastopništvom v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev je za sedaj prepovedano izdajati vize izseljenikom, ki odhajajo v Ameriko preko Italije.

Kakor grob molči sicer tako zgovorno klerikalno časopisje o aferi »poslanca« Skoberneteta, ki je Radiču hotel v žrelo pognati slovenske kmete. Pa bi bilo vseeno zanimivo, ko bi naša javnost nekoliko izvedela o stališču klerikalne stranke napram pusto-lovščinam tega velikega politika iz rajhenburškega zakotja. Ga vendar ne boste kratkomalo zatajili, kakor Peter Kristusa?

Nove davke je pridno podpisoval dr. Korošec, ko je sedel s Protičem na vladi. Danes mora od strani poželjivo gledati na ministrski stolec zato pa hujška proti demokratom, češ kako strašno dvigajo davke. Njegovi trabantji pa naravnost hujškajo ljudstvo na upor proti finančni oblasti. Slovenski Radič! — Ko je sedel Korošec s Protičem na vladi, se je strastno upiral želji demokratov, da bi se veleposestva razdelila brez odškodnine. Demokrati so sedaj, da ne spravijo v nevarnost normalnega razvoja države, pristali na malo odškodnino begom — Korošec pa seveda lop po njih! O ti nebeška morala patra Korošca!

Narodno gospodarstvo.

KULTURA TOBAKA V SLOVENIJI.

Tobačni tovarni v Ljubljani prispele so iz okolišev, kjer se je dovolilo letos saditi tobak, sledeče prijave:

Kranjsko (glavarstva: Krško, Novomesto, Črnomelj): 14 sadivcev z 43.400 sadikami.

Prekmurje: 5 sadivcev z 13.000 sadikami.

Štajersko (glavarstva: Brežice, Celje, Ljutomer, Maribor, Ptuj): 498 sadivcev z 249.400 sadikami.

Razmeroma največ prijav je dospel iz okr. glavarstev Celje (z 132 sadivci) in Ptuj (z 316 sadivci).

Uprava za kulturo tobaka je provizorno sledeče uravnana: glavno vodstvo in nadzor kulturno-tehnične, fiskalne in administrativne službe je v rokah direktije tobačne tovarne. Radi intenzivnega nadzora tob. kultur obstoji pri tovarni posebni referat, kateri se bavi z zadevnimi posli za politični okraj Črnomelj, Novomesto, Krško, Brežice in Celje; za politične okraje Konjice, Ljutomer, Maribor, Ptuj in Prekmurje je pa nadzor kulture poverjen provizornemu uradu za kulturo in odkup tobaka v Ptuj.

Vsi prijavljenci za sajenje tobaka so že prejeli dovolilo in pa tobakovo seme, da morejo pravočasno posejati seme v pripravljene razsadnike. Oni prijavljenci, katerim bi se iz kateregakoli vzroka posev tobaka ne obnesel, morajo to pravočasno javiti direktiji tob. tovarne v Ljubljani, da jim po možnosti poskrbi sadike iz rezerv, ki si jih je za take slučaje poskrbela.

Viničarsko vprašanje.

Dne 21. sušca tl. se je vršila — ka-

kor ste poročali — v Mariboru enketa o osnutku novega viničarskega reda za Slovenijo, ki ga je predložilo poverjenišvo za socialno skrbstvo. Udeležili so se je, kakor se poroča, zastopniki kmetijstva, vodje političnih oblasti, kmetijski strokovnjaki, zastopniki političnih strank in strokovnih organizacij itd. Ne poroča se pa, če je bil kateri od vseh viničarjev zastopan; ker s zgoraj imenovani zastopniki, ki so bili pri enketi navzoči, skoraj sami vinogradniki oziroma lastniki vinogradov, se je bati, da se bo viničarski red za Slovenijo ustvaril zopet na podlagi starega, začasa avstrijske vlade sestavljenega, pri katerem so bili brez izjeme sami nemški velikaši in veleposestniki vinogradov zaščiteni. V starem viničarskem redu ni niti ena točka, ki bi bila za viničarjeve pravice, marveč v prid veleposestnikov. Poprej ko se novi red ustanovi, naj bi se tudi viničarje vprašalo in se naj na njihovo željo razne točke spremenijo. Nadalje bi se tudi naj viničarje razločevalo od navadnih najemnikov. Viničarji naj bi se ločili od navadnih vinogradskih delavcev, pravi, v stroki izurjeni naj bi imeli prednost pred navadnimi nevezčimi delavci. Še je čas. — Malgaj, viničar.

Vzrok naraščanja madžarske valute. Iz poučenih krogov se doznava, da leži vzrok dviganja madžarske valute v zadnjem času v tem, da je madžarska vlada zaprosila kredit 150.000 švicarskih frankov za povzdigo valute. Obenem se doznava, da bo izdalo madžarsko finančno ministrstvo nove novčance ter izvedlo tudi v kratkem zamenjo starih avstro-ogrskih novčanic, da se onemogoči nadaljno ponarejanje denarja.

Tržne cene na Hrvatskem, v Slavoniji in Vojvodini. Zadruga Zveza v Celju nam poroča: Na podlagi poročil posestrimskih zadrugnih organizacij z dne 24. marca 1921 so sedaj cene žita, živine in drugega živeža na Hrvatskem, v Slavoniji in v Vojvodini sledeče: **Žito:** Splošna tendenca: Cene za oves in koruzo rahlo nategnile. Vsled političnih zmed v Nemčiji so izostali tamošnji kupci. Čuti se silno pomanjkanje vagonov in šlepov. — **Cene v Zagrebu:** pšenica 1.020, krmilni ječmen 600—650, oves 380—400, koruza nova 450—480, otrobi 400 (kron za 100 kilogramov), moka 0 15.50, 2 15.50, krušna 14.50 (kron za kilogram); **cene v Slavoniji:** pšenica 1.010—1.020, krmilni ječmen 540, rž 820, oves 350—360, nova koruza 410—430, otrobi 320—360, moka 0 15, 2 14, krušna 13; **cene v Vojvodini** (Bački in Banatu): pšenica 950—1000, krmilni ječmen 520—540, rž 780—810, oves 310—340, koruza nova 410—420, otrobi 300—320, moka 0 14—14.40, 2 13—13.40, krušna 12—12.40. **Cene živine v Zagrebu:** voli: 18—26, bikli 18—20, krave 17—20, telice 18—22, teleta 18—23, svinje 34—36, vse za kilogram žive teže. V Srijemu so cene povprečno za 2, v Vojvodini za 4 (izvzemši teleta, ki so dražja) krone nižje. **Mast stane** v Zagrebu 46 do 48, v Srijemu in Vojvodini 42—44 K za kg; slanina je 4 krone cenejša. **Mleko stane** v Zagrebu K 7—8 liter, jajca v Zagrebu K 2—2.50, v Vojvodini K 2.20—2.40 po komadu.

Agrarna banka. Regent je podpisal uredbo o ustanovitvi agrarne banke s kapitalom 100 milijonov dinarjev.

Lesna industrija v krizi? Poročajo, da se je lotila lesne industrije težka kriza, vsled katere zna trpeti nad 7000 delavcev z družinami. Tvrdka Hajrihar v Kočevju že odpušča delavce.

Ureditve ribolova Komisija za izdelanje uredbe o ribarstvu dokončala je svoj posel ter izročila svoj elaborat poljedelskemu ministertvu. Po tej uredbi se odpravijo vse fevdalne pra-

vice do ribarstva, izrabljanje preide v državno posest. Manjša jezera izročajo se občinam v izkoriščanje. Male reke in potoki, ki tečejo po privatni lastnini, se prepuščajo v ribarstvu dotičnim posestnikom zemljišč. Občine ob morju dobijo pravico ribolova do 1 angleške milje od obali, na širokem morju, ki pripada Jugoslaviji, pa ima pravico ribarenja država.

Tobačna kultura. Monopolna uprava je v celjskem sod. okraju dovolila 74. posestnikom gojiti 218.900 sadik tobaka za sadilno leto 1921. Največ se ga boše sadilo v Št. Peterški občini, kjer se je poskusni nasad lansko leto najbolje obnesel. Sadilci se v lastnem interesu in v interesu kadilcev opozarjajo, da ne gnojijo z gnojnicami ali stranišnicami, akoravno to gnojilo rast tobaka pospešuje, ker bi kakovost tobaka trpela.

V češkoslovaški industriji se je pojavila kriza, zlasti v železni in tkalinski industriji. Vzrok je predvsem v konkurenci nemške industrije, pa tudi previsoke cene.

Izmenjava 10-kronskih bankovcev se prične v najkrajšem času.

Borza 31. marca.

Curih: Berlin 9.22½, Newyork 575. London 22.63, Pariz 40.65, Milan 21.65, Praga 7.65, Budimpešta 1.75, Zagreb 4, Varšava 0.73, Dunaj 1.55, avstrij. žlg. krone 0.94.

Zagreb: Berlin 229—230, Budimpešta 0—43, Bukarešta 195—200, Italija 585—588, London izplačila 56—568, ček 0—565, Newyork kabel 143.50—144.25, (ček) 142—143, Pariz 995—1005, Praga 189—190, Svica 2470—2490, Dunaj 21—21.20. Valute: dolarji 139.75—140, avstr. krone 22—23, bolg. levi 165—0, carski rublji 60—75, češke krone 185—0, franc. franki 980—0, napoleonidori 474—476, nemške marke 221—230, romunski lei 195—196, ital. lire 565—570.

Razne vesti.

Grof Goluchowski, bivši avstrijski zunanji minister, je 28. marca v Lvovu podlegel pljučnici.

Glavna katedrala v Čikagu je v nedeljo, dne 6. marca t. l. pogorela. Škode je nad 100.000 dolarjev. Cerkev je bila dožidana leta 1861.

Prva žena v avstralskem parlamentu. Ms. Cowan je pri državnozbornih volitvah porazila svojega protinika generalnega pravdnika ter bila izvoljena v parlament na njegovo mesto. To je prvi slučaj, da zastopa ženska avstralski narod v parlamentu.

Prosveta.

Vidovdan. List za kulturno orientacijo jugosl. napredne omladine. 3. broj. Članki: Radoje L. Knežević: Naša generacija. — Anton Urbanc: Naš slovanski ideal. — Mom. Djordjević: Prvi posao. — Dimitriji G.: Nekaj o delu in kritiki. — Beleške: Jugoslovensko dijaštvo. Dijaško - socialni vestnik. Srednješolski vestnik. Razno. Vsak napredni inteligent bi se moral zanimati za gibanje našega naprednega dijaštva in čitati njegovo glasilo. Samoobsebi umevno pa treba list tudi z naročevanjem podpreti. Zato pozivamo napredno inteligenco, da list naroči. Celoletna naročnina je 10 dinarjev. Naroča se v upravi: Ljubljana, Narodni dom 1.

Valček »Veseli pastir« za moški zbor, klavir in salonski orkester, uglašbil V. Parma, je ravnokar izšel v založbi knjižarne Vilko Weigl, Maribor.

Zadnja poročila.

Donkihotijada Karla Habsburga.

Beograd 31. marca. Iz Budimpešte poročajo: V peštanskih političnih

†

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena soproga, oziroma mati, sestra, teta in svakinja, gospa

Josipina Saveršnik roj. Virbnik

danes dne 30. sušca tl. ob pol 3 uri popoldne po kratki in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne blagopokojnice bo v soboto, dne 2. apr. tl. ob 9 uri dopoldne iz hiše žalosti.

Sv. Peter v Sav. dol., dne 30. sušca 1921.

Žalujoči oetali.

Ustanovljena 1864. Hranilnica mestne občine Celje Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 22,000.000. Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošine položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od sirank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALJE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkvalitetneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

krogih se govori, da se bo Karl, čim bo proglašen za kralja, odrekel prestolu v prid svojemu sinu. Horthy in grof Andrássy bi bila namestnika.

Beograd 31. marca. Iz Dunaja javljajo: Tu se veruje, da se je Karl vrnil v Budimpešto v sporazumu z madžarskimi odločilnimi krogi. »Reichspost« (klerikalni habsburgovski list) pravi v uvodniku, da je po madžarski ustavi legitimni kralj oni, ki je bil kronan s krono Sv. Stefana. Ker se Karl ni odpovedal, se smatra, da je on edini zakoniti madžarski kralj. Madžarska ni republika, ampak kraljevina.

Beograd 31. marca. Dunajski »Tagblatt« ocenjuje prihod Karla v Budimpešto kot neuspeh. Politični činitelji v Češkoslovaški in Jugoslaviji so pripravljeni na vse eventualnosti.

Beograd 31. marca. Ministrski predsednik Pašić je danes konferiral z italijanskim poslanikom grofom Manzonijem. V poučenih krogih se govori, da vlada med Italijo, Češkoslovaško in Jugoslavijo soglasnost proti povratku Habsburgovcev. Naša vlada je zavezanikom poslala noto, kaj misli o Karlovem povratku. Dokler ne pride odgovor, se bodo sporazumele glede postopanja države male entente.

Prevzemanje okupiranega ozemlja v Dalmaciji.

Split 31. marca. Včeraj je odšlo v nova naša ozemlja večje število uradnikov. Prevzemanje ozemlja se vrši od 1. do 4. aprila.

Split 31. marca. Dosedanja vlada je pokrajinski vladni potrdila večji kredit za nova naša ozemlja.

Prepovedana Nikitina brošura.

Beograd 31. marca. Minister za notranje zadeve je z odlokom od 25. marca prepovedal uvoz in razširjanje brošure: »Nekoliko strani iz kraljevega albuma Karagiorgjevičev«, ki je bila natisnena v Rimu in piše sovražno in tendenciozno o državni upravi v Črnigori.

Novi armijski poveljniki.

Sarajevo 31. marca. Včeraj je z brzovlakom došel semkaj novi komandant druge armijske oblasti general Milosavljevič. Nocoj je poslovljni večer v čast generalu Hadžiću, ki se jutri odpelje v Zagreb.

Rumunski vpadi in naše čete.

Beograd 31. marca. Naše čete so dobile nalog, da preprečijo vsak prehod rumunskih čet na naše ozemlje.

Zapisega novih ministrov.

Beograd 31. marca. Novi ministri dr. Spaho, dr. Karamehmedović in Pucelj so danes popoldne prisegli in prevzeli posle.

Amerika in zavezniki.

Beograd 31. marca. Iz Pariza poročajo: Francoska vlada še ni prejela nobene note iz Amerike. Neka brzojavka javlja, da je ameriška vlada izjavila, da zavezniki vladam ni poslala nobene note. Vendar krožijo glasovi, da je ministrstvo pripravilo diplomatsko noto, ki odgovarja na poslano angleško noto, ki se tiče mednarodnih mandatov. V noti se bo izjavilo, da se Zedinjene države ne odrekaajo pravicam, pridobljenim z zmagom, ter da Amerika ne bo sprejela nikake definitivne odločbe, ki bi jo zavezniki ukrenili glede odredjanja mednarodnih mandatov, ako ameriška vlada ne bo predhodno dala svojega pristanka.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Goveja čreva

snažena, se dobivajo v trgovini prekaljevalnice VIKTOR ZANY v Prešernovi ulici v Celju. 396 4—1

Proda se po nizkih cenah:

meden luster za 4 žarnice, meden luster za 1 žarnico, 2 gladilnika za plin, 1 rešod za plin, 1 preproga 3 1/4 m x 2 m, nova, 3 izložbene omare na vrata. Vpraša se naj pri: Antolinc, Celje, Glavni trg 16/II. 387 1

»Lastni dom«, registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju ima svoj

XX. redni občni zbor

v nedeljo, dne 10. aprila 1921 ob 9. uri v zadrugi pisarni v Celju, Prešernova ul. št. 15.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka in razdelitev čistega dobička. 3. Dopolnilne volitve načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob določenem uri ne bil sklepen, se bo vršil eno uro pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepal v smislu § 60 zadrughih pravil pri vsakem številu navzočih zadrughnikov.

Celje, dne 24. marca 1921.

Načelstvo.

Proda se

medena postelja, težki svitli zastori (arabski Holzdruck) bosanske preproge in različni predmeti za kadižno sobo, (iz bakra in medij) ter ena moška zlata ura, par zlatih manjšnih gumbov in razno drugo. — Schmidt Anie, majorjeva vdova, Gaberje 35. 389 1

Strojepiska

perfekt. stenografinja (slovensko in nemško), izveščana tudi v knjigovodstvu in spreten risar

za risanje strojev (absolvent državne obrtne šole ima prednost) se takoj za stalno sprejmeta. Ponudbe z sliko, prepisi spriceval in pogoji. 395

Elektrarna Št. Peter v Sav. dol.

Gostilna

v bližini Celja se odda na račun. Pisemne ponudbe na upravnishvo. 2—1

Spretna kuharica

se išče za večjo kuhinjo proti dobri plači. Pisemne ponudbe upravnishvo Nove Dobe. 2—1

Kdor potrebuje?

pravi angleški grašek, najboljše vrste, in rani krompir za saditi, naj takoj naroči, dokler še traja zaloga, kakor vse vrste povrtnega in cvetličnega semenja dobite pri

ZADRUGI ZA PROIZVODNJO SJEMENJA, Zagreb, Preradovičeva 20 — Telefon štev. 17—74. —

Knjigovodja (kinja)

samostojna moč, z daljšo prakso se sprejme proti dobri plači. Cenjene ponudbe na upravnishvo. 390

Trgovina pohištva MARIJA BAUMGARTNER

CELJE GOSPOSKA UL. 25. CELJE Zaloga lesenega in tapetniškega pohištva vseh slogov 156 50—9

Več gospodov

se sprejme takoj na fino domačo hrano. Naslov v upravnishva. 379 3—2

Nekaj za Vas!

Racionelno negovanje lepote.

Hočete li obraz in roke racionelno negovati, pege, mozolce odpraviti, grobo, hrapavo kožo mladostno in prožno napraviti, uporabljajte Fellerjevo pravo Elza-obrazno in kožo obvarujočo pomado, 1 velik porcelanski lonček 15— kron, Elsa toaletne umivalne pastilje, 1 škatljica 10-50 K. Pomada za ustnice 2— in 4— K.

Ideal vseh mil

je Fellerjevo Elsa lilično mlečno milo 12— kron. Tekoče lilično mleko 12— in 15— K. Najfiniji Glycerin 6— in 30— K. Vaseline po 3—, 7— in 12— K. Neškodljivi puder za obraze v vrečkah po 5— K. Barvilo rdeče za obraz 10 pismov 20— K.

Puder za gospo, katera se v to razume, je pravi dr. Kluger-jev Hega-puder, bel, rosa, velike, elegantne škatlice 24— K.

Kurja očesa,

bradavice, trdo kožo, odpravljajo brzo in temeljito Fellerjev turistovski obliž »Elsa« v škatljah po 5— K in 7-50 K in Fellerjeva turistovska tinktura steklenica 10— K.

Fini parfemi

francoski, originalne steklenice 40— K; na tehnično od 20— K naprej. Sachel (ovitek dišečega praška za perilo) 8— K.

Kar se vsak dan potrebuje?

Angleški obliž 2— K, Lysoform 30— K. Popolni irrigator, najboljši 150— K. Pravi Lysol 80— K. Kafa 8— K. Kafeine kroglice 5— K. Arnika 6— in 30— K. Po smrekovem gozdu dišeči parlem za sobe 35— K. Konjak 30— K. Malinov sok 30— K. Kina železno vino 30— kron. Esence za rum 7— in 35— K. Kineški čaj na tehnično od 3— K naprej.

Pri vprašanjih

naj se prilože poštne znamke za odgovor.

Prvovrstno naravno negovanje las.

Rast las napreduje, kožo na glavi krepi, plešo in prerano osivelost preprečuje Fellerjeva prava Tannokina pomada za rast las, 1 velik porcelanski lonček 15— K. Močno katranovo milo za glavo 14— K. Ogrska pomada za brke po 6— in 8— K. Neškodljiva olja za lase, orehovo olje, mala steklenica 6— kron, velika 80— K. Shampoo za umivanje las 4— K.

Najmočnejše francosko žganje

najčistejša predvojna roba, manjša steklenica 15— K, velika 35— K. Elsa Kolonska voda v steklenicah 7— in 35— K.

Proti potenju telesa

deluje zanesljivo Fellerjev Elsa sopalni prašek, 1 škatljica 10-50 K.

Kaj je »Elsa-Fluid«, to zna vsak!

6 dvojnatih ali 2 škatljajni steklenici 42— K.

Za usta in zobe!

Ilega zobni prašek s kisikom, 1 škatljica 20— K. Dr. Helder-jev zobni prašek, ena škatljica 6— K. Elsa-voda za usta 30— K. Zobne krtačice od 20— K naprej.

Proti mrčesom

kakor muhe, bolhe, stence, ruse, zanesljivo in temeljito deluje Elsa mrčesni prah, velika škatljica 15— K. Tinktura zoper stence 30—, Naftalin od 2— K naprej.

Miši in podgane!

Mišji strup 8—, Strup zoper podgane 8— in 10— K.

1460 5

se računa posebno, toda najceneje. Čim več se naenkrat naroči, tem manj draže stroški to robo.

Naročila se adresirajo na:

EVGEN V. FELLER, lekarna Stubica donja, Elsa trg št. 356, Hrvatska.

Zvezna tiskarna v Celju

je na novo urejena in izpopolnjena z najmodernejšimi črkami in stroji ter je vsled tega v stanu vsako v stroko spadajoče delo najhitreje in strogo po strokovnih pravilih izgotoviti.

Izdeluje vse tiskovine kakor: časopisje, trgovske, šolske in uradniške tiskovine, knjige, cenike itd. do najumetnejšega barvnega tiska.

Najbolje urejena knjigoveznica izvršuje hitro in solidno knjigoveška dela od najpriprosteje do najfinejše izpeljave.

POSOJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni
palači

NARODNI DOM

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov. **OOOO**

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in tekoči račun ter jih obreštuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 37.000.000.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

v Celju

"LASTNI DOM"

Rezervni zaklad 128.000 K.

401 364-11

Sprejema hranilne vloge in jih obreštuje po štiri in pol od sto (4½%)

Denarni promet 65.300.000 K.

**Trgovina z manu-
fakturnim blagom**

J. KUDISZ,
Gaberje 16, nasproti vojašnice prestolonaslednika Aleksandra.
374 150-4

Bogata zaloga vseh vrst ino-
zemskega manufakturnega
blaga po zelo nizkih cenah.

Na hrano

in stanovanje se sprejme pri dobri
družini učenka ali učenec. Poizve se:
Kralja Petra cesta 16. 388

Anton P. Arzenšek

oblastv. konc. posredovalnica za nakup
in prodajo 148 50-10

hiš ter posestev

Celje, Kralja Petra cesta št. 22.

CENE ZMERNE!

**Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK**

Celje, Kralja Petra c.

: se priporoča za :
mnogobrojen obisk.

!POSTREŽBA TOČNA!

Jetika! Specialist za pljučne bo-
lezni Dr. Pečnik zdravi in ozdravi
pogosto jetiko. 20 let skušnje iz
zdravilišča in iz prakse. Tačas
Šentjur j. ž. pozneje Celje. 50-7

**Lepa
blagajna**

1'30 m visoka, se proda. — Naslov:
Breznik, Dolgopolje 3. 379 3-3

Franc Zangger

CELJE, špecerijska trgovina
na debelo in drobno. 1286 52-27

**Stavbeno in galan-
terijsko kleparstvo**
Ant. Josta nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8
se priporoča za izdelavo vsakovrstnih
stavbenih in galanterijskih del. Kričja
streh, zvonikov, popravila istih, na-
prava strelodvodov itd. Izvršitev točna.
Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

Ant. Lečnik

urar in juvelir

CELJE Glavni trg 4, 55-12 (prej Pacchiaffo).

Kavo, čaj, čokolado, holandski kakav in vse druge
špecerijske in železninske predmete kupite najcenejše
pri tvrdki Petek & Pečovnik, Celje, Cankarjeva ul. 4

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim
blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti.

205 Zaloga cigaretnega papirja in stročnic. 50-8

Čim-
Metodore
vžigalice!

Kava,
čaj,
čokolada,
kakao,
riž,
rozine,
orehi

Najcenejše pri

Dišave,
moka,
sveče,
petrolej,
cikorija,
slaniki,
kompoti

FRECE & PLAHUTA, CELJE,

Aleksandrova ulica števil. 7.

168 20-20

Auto

delavnica

d. z o. z.

Gosposka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in
precizijskih strojev. — Zaloga vseh vrst potrebščin
1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52-18

Telef. št. 107.

Priporoča se tvrdka

Jos. Petelinc, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7.

1350 52-26

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in njih delov, ter potrebščine
za krojače, čevljarje in šivilje na debelo in drobno.

Umetna gnojila

(kalijeva sol, kostni superfosfat, apneni dušik)

dobavlja najkulantneje

279 6-5

VINKO VABIČ • ŽALEC.

Zahtevajte ponudbe za vagonke, polvagonke in manjše množine.

SUKNO

in kamgarn za moške obleke, volneno,
cefir in kambrik za ženske obleke, hla-
čevino, modrovino, belo in pisano plat-
no in svilene robce dobite v velikanski
izbiri in zaradi direktnega importa po čudo-
vito nizkih cenah v veletrgovini 25-13

R. Stermecki, Celje.

Velik cenik z več tisoč slikami se pošlje vsakemu zastoj.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi veđji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.